

Zat. nr 4

GOPS 4005.18.2020

Grodzisko Dolne 17.03.2020

RADA GMINY GRODZISKO DOLNE

SPRAWOZDANIE Z PRAC ZESPOŁU INTERDYSCPLINARNEGO W GORDZISKU
DOLNYM ZA OKRES 01.01.2019 – 31.12.2019.

Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Grodzisku Dolnym jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2020.218 t. j. z dnia 2020.02.11) oraz Uchwała nr VII/53/11 Rady Gminy Grodzisko Dolne z dnia 19 kwietnia 2011r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego.

Aktualny skład Zespołu Interdyscyplinarny w Grodzisku Dolnym został powołany przez Wójta Gminy Grodzisko Dolne.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele podmiotów zobligowanych do realizacji procedury „Niebieskie Karty” tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej oraz kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Leżajsku. W/w podmioty są reprezentowane przez następujące osoby wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego:

1. Andrzej Wikiera Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisko Dolnym - Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego,
2. Stanisław Baj- przedstawiciel Gminnej Komisji do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Dolnym- członek,
3. Halina Gdańska – dyrektor Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym- członek,
4. Roman Matuszek - dyrektor Zespołu Szkół im. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym- członek,
5. Halina Bęben – pielęgniarka dyplomowana z NZOZ „Centrum Zdrowia” w Grodzisku Dolnym – członek,
6. Mariusz Kurzyp – Kierownik Posterunku Policji w Grodzisku Dolnym- członek,
7. Maria Kołcz- prezes Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Grodzisku Dolnym,
8. Tomasz Polit – kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Leżajsku – członek,
9. Teresa Paul- starszy specjalista pracy socjalnej – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym- zastępca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji które reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy rodzinie. Członkowie

Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych lub społecznie – nie pobierają z tego tytułu dodatkowego wynagrodzenia. Przedstawiciele podmiotów współpracują w ramach podpisanego z Wójtem Gminy Grodzisko Dolne porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym w Grodzisku Dolnym.

Celem Zespołu Interdyscyplinarnego w Grodzisku Dolnym jest:

- usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowania na zidentyfikowane problemy społeczne w szczególności problem przemocy w rodzinie, zintegrowanie działań instytucji i organizacji odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017- 2020 (Uchwała nr XXVIII/221/2017 z dnia 02.02.2017 r. Rady Grodzisko Dolne).
- tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego i grup odbywają się w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym.

W 2019 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 104 posiedzenia grup roboczych z których każdorazowo został sporządzony protokół wraz z listą obecności. W 2019 r. pracowało 18 grup roboczych kontynuujących swoje działania z poprzednich lat oraz 23 grupy robocze powołane w 2019 r. Łącznie prowadzonych było 41 sprawy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Należy podkreślić, że działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny są spójne z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020, adresowanym do wszystkich mieszkańców Gminy Grodzisko Dolne, ale przede wszystkim do osób doznających przemocy, osób stosujących przemoc i świadków przemocy.

Główne cele Gminnego Programu przewidują:

1. Zmniejszenie zjawiska przemocy na terenie Gminy Grodzisko Dolne.
2. Zwiększanie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Zwiększanie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

W ramach realizacji celów Gminnego Programu podjęto następujące działania:

- Zespół Interdyscyplinarny przy współpracy z Zespołem Szkół im. Jan Pawła II w Grodzisku Dolnym zorganizował konkurs plastyczny pt. „Moja rodzina...”, adresowany do uczniów szkół z terenu Gminy Grodzisko Dolne oraz wychowanków Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Laszczynach. Celem konkursu było rozpowszechnianie wiedzy wśród uczniów szkół i wychowanków ORW na temat tak trudnego zjawiska jakim jest przemoc w rodzinie. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. Na nagrody przeznaczono kwotę 1457,51 zł ze środków przewidzianych na realizację programu.

- Wychowawcy i pedagodzy prowadzili w szkołach zajęcia wychowawcze oraz zajęcia informacyjno- edukacyjne nawiązujące do tematu przemocy,

- Zorganizowano szkolenie pt. „Skuteczne zarządzanie stresem w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego” dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz osób reprezentujących podmioty realizujące procedurę „Niebieskie Karty”. Zostało przeszkolonych 16 osób - na realizację tego zadania przeznaczono kwotę 1677,32 zł. Należy podkreślić, że aby rodziny których dotyczy problem przemocy objąć profesjonalną i kompleksową pomocą, niezbędne jest posiadanie wiedzy i umiejętności w tym zakresie. Stąd konieczne były i nadal są specjalistyczne szkolenia z tego zakresu.

Ponadto w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017- 2020

- Udostępniano ulotki „Reaguj na przemoc” w siedzibie podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Grodzisku Dolnym,
- Zakupiono ulotki „Reaguj na przemoc” - przeznaczono na ten cel kwotę 1365,17 zł ,
- Udzielano pomocy w formie pracy socjalnej (56 osobom),
- Pracownicy socjalni każdorazowo udzielali informacji o prawach przysługujących osobom doznającym przemocy w rodzinie, działali również interwencyjnie na zgłoszenia anonimowe, telefoniczne, sporządzali diagnozy rodziny,
- W Gazecie Grodzkiej zamieszczono ulotkę „ Reaguj na przemoc”, informacje o bezpłatnej pomocy prawnej oraz dyżurach specjalistów w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin oraz Przemocy w Rodzinie,
- Nie zauważono potrzeby zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodku wsparcia – Gmina Grodzisko Dolne w celu realizacji tego zadania może

umieścić osoby wymagające tego typu pomocy w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Nowej Sarzynie – powiat leżajski,

- Udzielano pomocy finansowej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie (16 osób zostało objętych tego typu wsparciem),
- Podejmowano działania interwencyjne w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” (24 osoby)
- Sporządzono zawiadomienie na policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu (15)
- Sporządzono wnioski do Gminnej Komisji do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o skierowanie osoby wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie i nadużywa alkoholu na przymusowe leczenie odwykowe (13),
- Sporządzono wnioski do Sądu Rejonowego w Leżajsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wydanie zarządzeń opiekuńczych – wychowawczych (8),

Poniżej została przedstawiona analiza zjawiska przemocy w Gminie Grodzisko Dolne w 2019 r.

1. Skala przemocy w rodzinie oraz częstotliwość jej występowania – dane za 2019 r.

Liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie	Częstotliwość zdarzeń przemocowych w ww. rodzinach (należy podać liczbę rodzin)		
	1 raz w roku	Od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
23	21	2	0

2. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Ogółem osoby dotknięte przemocą w rodzinie	Kobiety			mężczyźni			Dzieci			
	Ogółem	Z tego:		Ogółem	Z tego		Ogółem	Z tego		
		Osoby starsze *	Osoby niepełnosprawne		Osoby starsze *	Osoby niepełnosprawne		Do 13 r. ż.	Od 14 do 18 lat	Niepełnosprawne **
36	23	5	0	7	5	0	6	3	3	-

* Kobiety i mężczyźni powyżej 65 roku życia

** dzieci od 0 do 18 roku życia

3. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Małoletni*
25	3	22	0

*Osoba do 18 r. ż.

Z analizy przedstawianych powyżej danych wynika, że przemoc w rodzinie na terenie Gminy Grodzisko Dolne jest problemem społecznym, zmieniającym się w czasie. W stosunku do 2018 r. nie nastąpił wzrost odnotowanych zgłoszeń podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Jednak należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą może być znacznie wyższa niż wskazują na to przywołane statystyki. Osoby doznające przemocy domowej często przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę problemu przemocy.

Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy to przemoc psychiczna, fizyczna oraz połączenie kilku form przemocy np. przemoc fizyczna, psychiczna i groźby karalne/znieważanie lub przemoc fizyczna, psychiczna i niszczenie /uszkadzanie mienia.

W 2019 r. sporządzono łącznie:

27 formularzy „Niebieskiej Karty – A”.

- 19 formularzy zostało sporządzonych przez przedstawicieli policji (w 2 rodzinach dwukrotnie sporządzono formularz „Niebieska Karta – A” w celu udokumentowania podejrzenia kolejnego zdarzenia z użyciem przemocy),
- 3 formularze „Niebieskiej Karty - A” zostały sporządzone przez pracowników socjalnych,
- 1 formularz „Niebieskiej Karty - A” został sporządzony przez przedstawiciela oświaty
- **23 formularze „Niebieskiej Karty - C”**- sporządzono na spotkaniu grupy roboczej - dotyczy osoby wobec, której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie,
- **15 formularzy „Niebieskiej Karty -D”** – sporządzono na spotkaniu grupy roboczej z osobą wobec, której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie,

Z przedstawionych danych wynika, że osoby wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc często, nie przychodzą na spotkania grupy roboczej ponieważ czują się bezkarne, a otrzymane wezwanie na spotkanie nie traktują poważnie. Nie ma również narzędzi prawnych, które umożliwiłyby wyciągnięcie konsekwencji prawnych, wobec osób nie reagujących na wezwanie i nie współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Należy

również podkreślić, że po raz pierwszy przedstawiciel oświaty z terenu Gminy Grodzisko Dolne wszczął procedurę „Niebieskie Karty” w rodzinie. Zdarza się, że osoby uwikłane w konflikty rodzinne lub będące w okresie okołorozwodowym starają się wykorzystać procedurę „Niebieskie Karty” do własnych celów i to od przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę „Niebieskie Karty” ich wiedzy i umiejętności zależy, czy dana sprawa zostanie zakwalifikowana jako przemoc czy ewidentny konflikt.

Nieobecność osoby co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy lub osoby wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc nie wstrzymuje prac grupy roboczej.

Należy zwrócić uwagę, że w 2019 r. wobec 1 osoby Sąd Rejonowy w Leżajsku zastosował środek zapobiegawczy w formie odizolowania sprawcy od osoby doznającej przemocy /zakaz zbliżania się i kontaktowania z pokrzywdzonymi/, Sąd Rejonowy w Leżajsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich wobec 10 osób zastosował obowiązek leczenia odwykowego, a w stosunku do 5 rodzin zostały wydane zarządzenia opiekuńcze w formie poddania wykonania władzy rodzicielskiej wobec małoletnich dzieci nadzorowi kuratora. Należy jednak podkreślić, że nadal często zdarza się, że osoby doznające przemocy w trakcie postępowania przygotowawczego przed organami ścigania wycofują swoje wcześniejsze zeznania, przez co sprawca pozostaje bezkarny. Zatem istnieje potrzeba podjęcia intensywniejszych działań przez podmioty zobowiązane do realizacji procedury „Niebieskie Karty” mające na celu wzmocnienie osób wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy.

W 2019 r. zostało zakończonych **26** spraw prowadzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty”

- **21** na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „ Niebieska Karta” tj. „ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy”
- **5** na podstawie §18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: tj. „rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań”

Zespół Interdyscyplinarny w Grodzisku Dolnym ustalił, że sporządzona 23 lipca 2018 r. analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pozostaje bez zmian.

Do lokalnych czynników sprzyjających skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie zaliczono:

- zaplecze infrastrukturalne i możliwość wzajemnej współpracy,
- możliwość współpracy specjalistów w ramach grup roboczych,
- wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- podnoszenie kwalifikacji przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę „Niebieskie Karty”,

Do lokalnych czynników utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie zaliczono:

- brak odpowiednich narzędzi prawnych umożliwiających skierowanie sprawców przemocy do podjęcia terapii,
- brak wystarczającej koordynacji czynności podejmowanych przez różne służby pomocowe w przeciwdziałaniu przemocy,
- ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy w rodzinie oraz funkcjonowanie w społeczeństwie stereotypów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie,
- brak wystarczającej współpracy ze strony osób, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy oraz brak współpracy z osobami stosującymi przemoc,
- niedostateczna oferta pomocy specjalistycznej: psychologicznej, terapeutycznej adresowanej do osób doświadczających przemocy, świadków oraz sprawców przemocy.

W związku z upływem w 2020 r. okresu na jaki został opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020 należy podjąć niezbędne kroki w celu opracowania programu na kolejne lata /m. in. diagnoza środowiska, ustalenie odsetek osób zagrożonych przemocą, analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie/.

Należy kontynuować dotychczas podejmowane działania m. in. poprzez:

- kontynuowanie i rozwijanie współpracy między instytucjami, podmiotami do których obowiązków należy realizacja procedury „Niebieskie Karty”,
- zwiększenie zaangażowania szkół w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych specjalistów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie działań profilaktycznych skierowanych do rodzin.

.....
Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego

